

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 409/24
1.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Станиславе Митровић, председника већа, Маје Чогурић и Александре Лековић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Игор Ољачић, адвокат из Београда, Теразије 27, по решењу ГО Лазаревац ПП-15 бр.04-18/2024 од 5.3.2024. године о бесплатној правној помоћи, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Марина Стефановић, адвокат из Београда, Десанке Максимовић 8/1, ради заштите од насиља у проодици, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу ПП2 62/24 од 30.5.2024 године, у седници већа одржаној дана 1.8.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу ПП2 62/24 од 30.5.2024. године у ставу првом, другом и четвртном изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу ПП2 62/24 од 30.5.2024. године у ставу трећем изреке тако што се одбија захтев тужиље АА из ... за накнаду трошкова парничног поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке забрањено је туженом да се приближава тужиљи на јавним местима и у простор око места становања на удаљености мањој од 50 метара, да је узнемирава на било који начин, па му се налаже да се уздржава од приближавања на овој удаљености и од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања, којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље. Ставом другим изреке, одлучено је да се ове мере заштите од насиља у породици одређују за период од годину дана од дана доношења пресуде и могу бити продужене све док не престану разлози због којих су одређене. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка

исплати износ од 141.750,00 динара. Ставом четвртим изреке одлучено је да жалба не одлаже извршење пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у целисти, из свих законских разлога.

Испитујући правилност првостепене пресуде у границама овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), који се примењује на основу одредбе члана 202 Породичног закона (“Службени гласник РС”, бр. 18/2005 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које апелациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју се неосновано указује жалбом туженог будући да је изрека пресуде разумљива и није противречна разлозима пресуде јер су у пресуди наведени јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, нити о битним чињеницама постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима, па побијана пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца и тужени су у браку од 2016. године, имају заједничку малолетну кћерку ВВ, рођену ...2016. године и живели су у породичном стану туженог у улици ... са родитељима туженог и његовом сестром. Породица туженог се налази на евиденцији Градског центра за социјални рад Београд, одељење у Лазаревцу од 2010. године, када су се отац и мајка туженог истима обраћали захтевом за заштиту од насиља у породици коју над њима врши тужени и које траје од 2006. године од када тужени конзумира наркотику. Насиље је било физичко у виду ударања песницама, шамарима, гурањем, као и психичко у виду псовки, вређања, омаловажавања, претњи и економско у виду узимања новца за дрогу, враћања дугова, плаћања казни за туженог и сл. Током година родитељи туженог и његова сестра су се обраћали органу старатељства због насиља које су трпели од стране туженог, те је последњи контакт са истима био у децембру 2011. године када су родитељи изјавили да тужени пије редовно терапију. Међутим, 21.02.2019. године сестра туженог је са његовим оцем дошла у наведени центар, Одељење у Лазаревцу и пријавила да брат, овде тужени који носи наногицу прети родитељима да ће одвести дете код друге бабе или га дати у хранитељску породицу, да ће га убити, да мајку назива погрдним именима, понекад руши ствари у кући, лупа вратима, тражи новац, те да му сестра купује лек “Ксалол” без рецепта који му мајка даје свакодневно и наводе да се он дрогира свакодневно и да дрогу набавља током дозвољених излазака од сат времена из куће а новац му родитељи дају под присилом. Док је тужени био на издржавању казне затвора тужилца је са мал. дететом живела код своје мајке а након његовог изласка из затвора у јулу месецу 2023. године тужилца је са малолетним дететом прешла да живи са туженим у породични стан родитеља и тада су поново извршили кривично дело те је обома одређен притвор, тужена је провела пет месеци у Окружном затвору а након тога пуштена је кући уз електронски надзор у трајању од десет месеци у ком периоду је

била код своје мајке у стану. Тужени је изашао из затвора 1.9.2023. године а тужила је имала наногицу и била код своје мајке у стану, те када је казна истекла 16.01.2024. године вратила се у породични стан код туженог. Пошто имају суђење у истом предмету Вишег суда у Београду тужени је био нервозан, агресиван због суђења што је ескалирало дана 05.02.2024. године када је био насиљан према тужили, називао је тужилу погрдним именима, вређао је, говорио увредљиве речи “говно лажљиво”, да је наркоманка, клошарка, да има већ сабрана дела од њега, а затим је ударао отвореном шаком-шамаром у пределу главе и лица, претио да ће доћи у стан њене мајке уколико узме дете, да ће их поломити као п.... Након овог догађаја, тужила је напустила заједничко домаћинство у коме је до тада живела са туженим и пријавила га за насиље у продици са захтевом да му се забрани приближавање и узнемиравање.

Решењем Основног суда у Лазаревцу Нп 26/24 од 12.02.2024. године утврђено је да је тужени вршио физичко и психичко насиље према тужили, тукао је отвореном шаком у пределу лица и песницама по глави називао је погрдним именима, олошем, курвом и наркоманком, претио је да ће уколико проба да узме дете из школе доћи код њене мајке, није јој дозвољавао да одведе дете са собом, да је процењено да постоји ризик од понављања насиља у породици, тим пре што је тужени и до сада осуђиван због насиља у породици уз меру безбедности обавезног лечења наркомана правоснажном пресудом Основног суда у Лазаревцу К 551/15 од 19.11.2015. године. Наведеном пресудом окривљени, овде тужени оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194 став 1 КЗ, осуђен је на казну затвора у трајању од 1 године и 3 месеца, уз меру безбедности обавезног лечења наркомана која се има извршити у Специјалној затворској болници Окружног затвора у Београду а које кривично дело је извршио на штету своје мајке. Према налазу и мишљењу стручног тима Центра за социјални рад у Лазаревцу од 28.03.2024. године, имајући у виду да је тужени више пута пријављиван због насиља у породици, да је вишегодишњи зависник од психоактивних супстанци, уз придружена кривична и прекршајна дела и испољен рецидивантан образац понашања, да је око 5 година провео на издржавању казне затвора и да је тужила након почињеног насиља у породици испољила аутентичан страх, процена је да је интензитет насиља висок, те да је целисходно одредити мере заштите насиља у породици, забрану даљег узнемиравања као и сваког другог безобзирног и злонамерног понашања туженог према тужили као и забрану приближавања на одређеној удаљености.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и то чланове 197 и 198 став 1 и 2 тачке 3 и 5 Породичног закона, када је закључио да се понашање туженог према тужили квалификује као дрско, злонамерно и безобзирно понашање којим је угрозио телесни интегритет и спокојство тужиле, те његово понашање представља насиље у продици, па је целисходно да се према туженом изрекну мере заштите од насиља у породици у складу са налазом и мишљењем Центра за социјални рад у Лазаревцу. Ово насиље се манифестовало као породични сукоб између супружника који злоупотребљавају психоактивне супстанце и због зависности, а имајући у виду хронично нарушене породичне односе са психолошким насиљем, а повремено и физичким насиљем, да је тужени у претходном периоду пријављиван због насиља у продици извршеног према својој мајци и укућанима, да су му изрицане мере казне затвора због насиља у породици и хитне мере и мере упозорења, што очигледно није било довољно да се

уздржи од понашања којим се угрожава телесни интегритет и душевно спокојство чланова породице. Полазећи од утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд закључио да је у породичној ситуацији парничних странака целисходно изрећи тражене мере заштите од насиља у породици, имајући у виду да се насиље састајало у вербалном насиљу, психичком насиљу и физичком насиљу у виду ударадња отвореном шаком у пределу главе и лица, па је правилно одређена забрана туженом да се приближава тужили и забрана даљег узнемиравања тужиле јер је то једини начин да се ново насиље предупреди и истима ће се тужили обезбедити мир, спокојство за одређени временски период и живот без страха од даљег насиља те утицати на туженог да се убудуће не понаша на начин који угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле.

Неосновани су жалбени наводи туженог да тужила није пријавила туженог нити је ишла код лекара због насиља, имајући у виду да је тужила поднела пријаву Полицијској управи за Град Београд, Полицијска станица Лазаревац дана 11.02.2024. године поводом предметног догађаја на основу чега је издато наређење РС-МУП, Дирекција полиције ПУ Београд дана 11.02.2024. године да се туженом изриче хитна мера-привремена забрана учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 часова на основу процене ризика, која хитна мера је продужена решењем Основног суда у Лазаревцу НП 26/24 од 12.02.2024. године према туженом за још 30 дана, и изречена привремена мера забране контактирања и приласка оштећенима и то туженој и малолетној ВВ. Поред тога, у списима предмета Основног суда у Обренуовцу НП 26/24 налази се извештај Дома здравља у Лазаревцу са датумом прегледа тужиле дана 8.2.2024. године где је у анамнези наведено да је супруг тужилу ударао песницом и шамарима по глави пре три дана те да се тек сада јавља на преглед јер је била у шоку и преплашена, да нема апетит, да не може да спава, да је узнемирана и лако се заплаче, да има бол на палпацију потиљачно десно без видљивих знакова повреда, те је дата дијагноза и преписана терапија.

Неосновани су жалбени наводи да на одлуку суда не сме имати утицај понашање туженог од пре неколико година према другим члановима породице, већ је суд морао да цени да ли је тужени у ближем временском периоду чинио насиље у породици према тужили, а околност да је одређено време провео у затвору не може бити разлог за доношење одлуке на штету туженог. Ово из разлога што понашање туженог које је довело до насиља у породици представља модел понашања туженог које је узроковано вишегодишњом злоупотребом психоактивних супстанци што је везано и за психичко, физичко и економско насиље које је тужени у ранијем периоду вршио према својим укућанима услед зависности од психоактивних супстанци, а потом је и у фебруару месецу 2024. године вршио физичко и психичко насиље према својој супрузи, овде тужили, те се ради о понашању које одступа од уобичајеног и нормалног понашања према члановима своје породице и супрузи, како то правилно закључује првостепени суд.

Неоснованим су оцењени и жалбени наводи да је нејасно, с обзиром да тужила користи психоактивне супстанце, како је суд утврдио да је тужени виновник насиља, односно како је тужила зависник то се не може тужени окарактерисати као насилник само на основу исказа тужиле. Првостепени суд је из изведених доказа правилно утврдио све битне чињенице а правилност утврђеног чињеничног стања није доведена

у сумњу наводима жалбе туженог која оспоравањем оцене доказа заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је изведене доказе оценио у свему на начин прописан чланом 8 ЗПП, како сваки појединачно тако и у склопу свих изведених доказа па је правилно поклонио веру страначком исказу тужиље да је критичном приликом тужени био изразито нервозан због суђења које имају заједно у Вишем суду у Београду, да је он њу терао да без детета изађе напоље, да она није желела да изађе из куће без детета, да је тужени почео вербално да је малтретира, псовао је и вређао, а затим физички насрнуо на њу, да је ударао песницама и шамарима по глави, да је она тада позвала телефоном своју мајку и рекла да ће доћи да живи код ње а тужени јој је рекао да ни случајно не узима дете, да ће доћи код њене мајке и све ће их поломити као п....., те да је она тада отишла код своје мајке, испричала шта јој се десило, пријавила га је за насиље, јер се насиље дешавало и раније али да из страха није смела да га пријави а да је код доктора отишла два дана после догађаја, да је имала повреде од ударца по глави, имала је стрес и јако се лоше психички осећала. Овакав исказ потврђен је писменим доказима, а посебно налазом и мишљењем центра за социјални рад о ранијем дугогодишњем понашању туженог према члановима своје породице, који је правилно првостпени суд оценио у склопу свих осталих доказа. Поред тога, из налаза органа старатељства утврђује се да се нотира вишегодишњи проблем тужиље са злоупотребом наркотика и супститутивне терапије али да иста наводи да актуелно апстинира о чему је доставила специјалистички извештај лекара од 19.02.2024. године-да је тест на бупренорфин, метадон и хероин негативан, а што је садржина из специјалистичког извештаја од 15.12.2023. године који је доставила у предмету НП 26/24.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке због чега иако цењени нису посебно образлагани у смислу члана 396 ЗПП.

Са свега изнетог одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 390 ЗПП у вези члана 202 Породичног закона.

Међутим, приликом доношења побијане пресуде у ставу трећем изреке у погледу одлуке о трошковима поступка, првостепени суд је погрешно применио материјално право на шта се основано указује жалбом туженог. Првостепени суд је тужиљи која је била заступана од стране пуномоћника адвоката, сходно одредбама чланова 153 и 154 Закона о парничном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у Републици Србији, досудио трошкове у укупном износу од 141.750,00 динара и то за састав тужбе са привременом мером у износу од 37.125,00 динара, за састав поднеска у износу од 29.250,00 динара, за приступ на два одржана рочишта у износу од по 29.250,00 динара и за приступ на једно неодржано рочиште у износу од 16.875,00 динара.

Наиме, тужиљу је у овом поступку заступао адвокат Игор Ољачић. који је постављен решењем Градске општине Лазаревац III-15 бр. 04-18/24 од 05.03.2024. године, којим је одобрено пружање бесплатне правне помоћи тужиљи као тражиоцу бесплатне правне помоћи која се састоји у заступању у поступку одређивања мера заштите од насиља у породици и као регистрован пружалац бесплатне правне помоћи одређен је адвокат Игор Ољачић из Београда ради пружања бесплатне правне помоћи, а на основу чланова 4 став 3 тачка 4, 16 став 3 и 33 став 1 и 2 Закона о бесплатној правној

помоћи и чланова 1-3 Правилника о упућивању подносиоцу захтева за пружаоца бесплатне правне помоћи.

Чланом 39 Закона о бесплатној правној помоћи (“Службени гласник РС”, бр. 87/18) ставом 1 прописано је да бесплатна правна помоћ коју пружа служба правне помоћи у јединици локалне самоуправе финансира се из буџета јединице локалне самоуправе, ставом 2 да када бесплатну правну помоћ пружају адвокати или кад се саставља јавнобележничка исправа или посредује у решавању спора, јединица локалне самоуправе сноси 50% накнаде за пружање бесплатне правне помоћи или састављање јавнобележничке исправе или посредовање у решавању спора, док 50% накнаде сноси Република Србија, преко министарства. Чланом 41 истог закона ставом 1 прописано је да када се оконча бесплатна правна помоћ коју пружају адвокати, састави јавнобележничка исправа или оконча посредовање у решавању спора, пружалац подноси органу управе на оверу: захтев за плаћање накнаде за пружену бесплатну правну помоћ, састављање јавнобележничке исправе или посредовање у решавању спора, доказе о пруженој бесплатној правној помоћи, састављеној јавнобележничкој исправи или посредовању у решавању спора у конкретној правној ствари, као и коначни обрачун накнаде, ставом 2 прописано је да када Република Србија и јединица локалне самоуправе заједнички носе накнаду за бесплатну правну помоћ коју пружају адвокати, за састављање јавнобележничке исправе и посредовање у решавању спора (члан 39 став 2), јединица локалне самоуправе исплаћује пружаоцу целокупну накнаду и доставља министарству захтев за исплату 50% исплаћене накнаде, као и оверени коначни обрачун накнаде за пружену бесплатну правну помоћ, састављање јавнобележничке исправе или посредовање у решавању спора.

Правилником о поступку плаћања накнаде за бесплатну правну помоћ и начину и поступку враћања примљених новчаних средстава (“Сл. гласник РС”, бр. 80/19) прописан је поступак плаћања накнаде за бесплатну правну помоћ коју пружају адвокати. Чланом 2 став 1 и 2 прописано је да пружалац бесплатне правне помоћи који је адвокат подноси органу управе јединице локалне самоуправе, после окончања сваке фазе поступка, прописане законом којим се уређује поступак у коме се пружа бесплатна правна помоћ, на оверу: захтев за плаћање накнаде за пружену бесплатну правну помоћ; доказе о пруженој бесплатној правној помоћи у конкретној правној ствари; коначни обрачун накнаде; податке о текућем рачуну на који се уплаћује накнада за пружену бесплатну правну помоћ. Докази о пруженој бесплатној правној помоћи у конкретној правној ствари који се прилажу су: за састављање поднесака: тужба, предлог, молба, притужба, приговор, жалба, као и друга правна средства и поднесци; за заступање и одбрану: пресуде, одлуке државних органа или органа јавне власти, трошковници и записници о предузетим правним радњама у поступку пред судом, другим државним органом, органом јавне власти или у поступку мирног решавања спора. Чланом 6 прописано је да орган управе исплаћује накнаду на текући рачун који је означен у захтеву за плаћање накнаде за пружену бесплатну правну помоћ, односно бесплатну правну подршку, у року од 60 дана од дана достављања захтева.

Како је тужиљу у овом поступку заступао адвокат као пружалац бесплатне правне помоћи то његове трошкове заступања сходно наведеним одредбама Закона о бесплатној правној помоћи сноси Република Србија и јединица локалне самоуправе која исплаћује пружаоцу бесплатне правне помоћи целокупну накнаду за бесплатну

правну помоћ коју пружа адвокат а сходно наведеном Правилнику и Уредби о тарифи за пружање бесплатне правне помоћи (“Сл. гласник РС”, бр. 74/19). Имајући у виду да тужилца није имала трошкове заступања од стране адвоката у овој парници јер се исти надокнађују њеном пуномоћнику-адвокату као пружаоцу бесплатне правне помоћи у складу са наведеним прописима, то је њен захтев за накнаду трошкова поступка заступање од стране адвоката одбијен јер нису испуњени услови прописани члановима 150, 151 и 153 Закона о парничном поступку, због чега је донета одлука као у ставу другом изреке ове пресуде применом одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП.

Иако је тужени успео са жалбом у погледу одлуке о трошковима поступка, на основу члана 165 став 1 ЗПП у вези члана 207 Породичног закона одлучено је као у ставу трећем изреке ове пресуде, јер је слободна оцена на основу које је донета ова одлука дата на основу разлога правичности имајући у виду врсту спора, односно да се ради о заштити тужилце од насиља у породици извршеног од стране туженог, па овај суд сходно наведеној законској одредби Породичног закона није применио критеријум успеха туженог у другостепеном поступку, већ се руководио разлозима правичности.

Председник већа-судија
Станислава Митровић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић